

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

PODMÍNKY

neomezené anonymní soutěže na umělecký návrh
pamětní stříbrné 200 Kč mince ke 100. výročí vzniku československých legií

V Praze v lednu 2013

PODMÍNKY

neomezené anonymní soutěže na umělecký návrh pamětní stříbrné 200 Kč
mince ke 100. výročí vzniku československých legií

- 1) Česká národní banka vypisuje neomezenou anonymní soutěž na návrh pamětní stříbrné 200 Kč mince, která bude vydána v roce 2014.
- 2) Soutěž se řídí ustanoveními § 847 - § 849 občanského zákoníku o veřejné soutěži.
- 3) Účelem soutěže je získání hodnotného a technickým podmínkám vyhovujícího návrhu.

Vydáním stříbrných 200 Kč mincí má být nejširší veřejnosti připomenuto 100. výročí vzniku československých legií.

Hlavní technickou podmínkou soutěže je odevzdání kruhového návrhu provedeného v sádře (lící a rubová strana samostatně) **o průměru 180 - 200 mm** (bezpodmínečný požadavek mincovny - překročení je důvodem k vyloučení z hodnocení) v patřičné síle, aby snesl manipulaci bez upevnění na podložku. Každý návrh musí být označen soutěžní značkou (heslem vyjádřeným slovně, popř. číselně; kreslené značky jsou nepřipustné) na rubové straně sádrových kotoučů, a to stejnou na návrhu lící i rubové strany mince. Návrhy musejí být předkládány v definitivní podobě, to znamená, že po technické stránce musejí být po drobných úpravách podle požadavků mincovny způsobilé k výrobě razidel. **Zásadní podmínkou je, aby pod jednou značkou byl předložen kompletní návrh mince, tj. aby obsahoval alespoň jednu lící a jednu rubovou stranu.**

Mincovní pole musí mít tvar dutého zrcadla s nejnižším bodem uprostřed modelu, které se směrem k okrajům zvyšuje, což je podmínkou pro příznivou charakteristiku tečení materiálu. Technický výkres geometrie modelovací formy je uveden v příloze. Maximální výška plastiky (reliéfu) ve středové části modelů je 2 mm. Plastika musí pokrývat nejméně 50 % plochy mincovního pole; plošné proporce plastiky na jedné straně musí odpovídat plošným proporcím plastiky druhé strany. Při modelaci plastiky je nutné zohlednit její rozmístění v mincovním poli. Masivní a vysoká plastika na jedné straně vyžaduje nižší plastiku na protilehlé ploše druhé strany a naopak.

- 4) Na lící straně (aversu) je nutno umístit v opisu (při obvodu mince) nebo v nápisu (řádcích) název státu „**ČESKÁ REPUBLIKA**“ a nominální hodnotu mince se zkratkou peněžní jednotky „**200 Kč**“. Jako dominanta lící strany může být použit:
 - a) buď *motiv vztahující se bezprostředně k tématu mince,*
 - b) nebo *motiv tradičně zdůrazňující, že mince je platidlem České republiky, tj. umělecká kompozice heraldických zvířat z velkého státního znaku České republiky, případně doplněná dekorem vztahujícím se k tématu mince.*

Umělecká kompozice heraldických zvířat musí být ztvárněna tak, aby nedocházelo k nečitelným stylizacím či nechtěnému karikování, a aby byla v souladu s provedením rubové strany. Kompozice nesmí být přímým ztvárněním velkého státního znaku podle vyobrazení v příloze zákona o státních symbolech České republiky (vyobrazení je připojeno k těmto podmínkám). V případě, že *kompozice je dominantou lící strany, nemusí zaujímat celou plochu mincovního pole, musí však být umístěna v horní části mince, tvoří-li pouze doprovodný prvek, může být umístěna kdekoliv, vždy však neznevazujícím způsobem.* Na místě, kde by podle mínění autora měla být značka mincovny, bude umístěno kolečko o průměru 8 - 10 mm (propočteno na model o průměru 180 - 200 mm).

Na rubové straně (reversu) je nutno vyjádřit motiv vztahující se k tématu mince, nápis nebo opis „**VZNIK ČESKOSLOVENSKÝCH LEGIÍ**“ a letopočty „**1914 – 2014**“. Na místě, kde by měla být autorská značka, umístí výtvarník čtvereček o velikosti 8 x 8 až 10 x 10 mm (propočteno na model o průměru 180 - 200 mm).

Řešením hrany se výtvarník nemusí zabývat.

Mince bude ražena ze slitiny o 925 dílech stříbra a 75 dílech mědi, její průměr bude 31 mm a hrubá hmotnost 13 g. Ražena bude také ve špičkové kvalitě, u níž zvlášť dobře vynikne vrcholný lesk i v drobných ploškách proti matovému reliéfu. K této okolnosti by měli účastníci soutěže přihlídnout. Soutěžící mohou shlédnout v pracovní dny od 9 do 15 hod. příklady modelů pamětních mincí¹ v sekci peněžní a platebního styku České národní banky v Praze 1, Na Příkopě 28. Návštěvu je třeba dopředu avizovat sekretářce Komise pro posuzování návrhů na české peníze, tel. 22441 3409.

- 5) Soutěžní návrhy musejí být odevzdány nebo odeslány poštou do 12. hodiny **dne 15. února 2012 (pátek)** na adresu:

a) pro poštovní styk

Česká národní banka
Sekce peněžní a platebního styku
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1

b) pro osobní doručení mimo den uzávěrky

**Česká národní banka - podatelna
vchod ze Senovážné ul.,**

na dveřích proti vchodu mezi turnikety jsou uvedena telefonní čísla, na která je nutno zavolat a uvést, že jde o odevzdání sádrového modelu.

Doba příjmu: 8.00 až 16.15, v pátek 8.00 až 15.00 hod.

c) pro osobní styk v den uzávěrky

Česká národní banka, rovněž vchod ze Senovážné ul., salónek pro návštěvy (chodba vpravo za vchodem)

Doba příjmu : 10.00 až 12.00 hod.

Ke každému návrhu musí být připojena zalepená obálka označená stejnou soutěžní značkou (heslem) jako na modelech. Obálka musí obsahovat lístek se jménem autora návrhu, jeho adresou a shodnou soutěžní značkou jako na obálce. Doporučuje se uvést i telefonní číslo pro případ nutnosti rychlého spojení. **Žádáme autory, aby na lístku s adresou uvedli i bankovní spojení, případně včetně specifického symbolu (osobní konto atd.) pro bezhotovostní převod úhrady za případné finanční ohodnocení návrhu.** Pokud byly údaje ČNB sděleny v minulosti a nezměnily se, stačí uvést jméno autora a značku s poznámkou „údaje nezměněny“.

Návrhy odeslané poštou musejí být avizovány poštou dopisem na adresu uvedenou v tomto bodu, e-mailem na adresu petra.madarova@cnb.cz případně telefonicky na číslo uvedené v bodech 4 a 6. V oznámení je nutno uvést podací číslo odesílajícího poštovního úřadu. U balíkových zásilek je rozhodující hodina a datum poštovního razítka na průvodce. Návrhy musejí být zaslány v obalech pro křehké zásilky odpovídajících přepravních pravidlům pošty. Zásilky musejí být na vnějším obalu označeny „Soutěž na PSM Legie“. Zásilky doručené osobně do ČNB rovněž musejí být řádně zabaleny, aby

¹ České a československé pamětní mince a některé jejich sádrové modely lze shlédnout i v Expozici České národní banky. Podrobnější informace o Expozici ČNB a možnosti ji navštívit jsou k dispozici na internetových stránkách ČNB www.cnb.cz.

nemohlo dojít k jejich poškození; zásilky předávané na podatelnu je nutno označit „Sádrové modely pro sekci peněžní a platebního styku“.

Doručené návrhy zůstávají po dobu tří dnů po vyhodnocení návrhů Komisí pro posuzování návrhů na české peníze vystaveny v sekci peněžní a platebního styku ke shlédnutí výtvarníkům, kteří se zúčastnili soutěže. Po uplynutí tří dnů si mohou výtvarníci vyzvednout své návrhy zpět.

6) Soutěžní návrhy zhodnotí Komise pro posuzování návrhů na české peníze. Předsedou komise je ředitel odboru ochrany platidel, členy komise jsou renomovaní výtvarníci, medailéři, teoretici výtvarného umění a učitelé uměleckých škol. Komisi svolává Česká národní banka jako vypisovatelka soutěže. Administrativní práce pro komisi zajišťuje sekretářka komise, Mgr. Petra Madarová ze sekce peněžní a platebního styku České národní banky, tel. 2 2441 3409.

7) Pro nejhodnotnější návrhy se stanoví tyto ceny:

I. cena 40 000,- Kč

II. cena 25 000,- Kč

III. cena 18 000,- Kč

Kromě toho může komise rozhodnout o udělení odměn i dalším hodnotným návrhům. Komise může rovněž od udělení kterékoliv z cen upustit, anebo částky určené na ceny rozdělit jiným způsobem, a to i ve formě odměn. Komise navrhuje též vyplacení režijních příspěvků autorům hodnotných návrhů, které v soutěži cenu nebo odměnu neobdržely. Výše a počet těchto příspěvků jsou závislé na počtu soutěžních návrhů a na jejich umělecké a technické úrovni. Ceny, odměny a režijní příspěvky vyplatí Česká národní banka do 30 dnů od výroku komise.

V případě, že komise nedospěje k rozhodnutí o udělení cen a rozhodne o pořádání užší soutěže, obdrží její účastníci vyzývací odměnu. Vítězný návrh užší soutěže získá I. cenu, zbývající návrhy již v užší soutěži dále honorovány nebudou. Od udělení I. ceny může komise upustit.

Ceny a odměny ze soutěže vyšší než 10 000 Kč budou podle § 36 odst. 2 písm. l) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, sníženy o daň z příjmů ve výši 15 %.

8) Výběr soutěžních návrhů pro realizaci provádí bankovní rada České národní banky. Bankovní rada není vázána názorem komise, k realizaci však může být vybrán pouze návrh, kterému byla udělena některá z cen, případně návrh z užší soutěže.

Autorovi, jehož soutěžní návrh bude realizován (líc i rub), bude vyplacena autorská odměna za užití díla (převedení reprodukčního práva k ražbě neomezeného počtu mincí s ročníkem ražby 2014) a výtvarnou spolupráci při realizaci, v celkové částce 50 000 Kč, a to na základě smlouvy uzavřené s autorem. Nepřijme-li autor, jehož soutěžní návrh bude vybrán k realizaci, návrh smlouvy o převedení reprodukčního práva k ražbě do 15 dnů poté, co mu bude doručen, vyhrazuje si ČNB právo zahájit jednání o realizaci s autorem jiného návrhu. V případě kombinace lící a rubové strany dvou autorů obdrží každý autor polovinu uvedené částky.

Autor návrhu, vybraného k realizaci, je povinen na hraně sádrových modelů vyznačit tzv. ražební postavení, t.j. vzájemnou polohu lícové a rubové strany.

Bude-li nutno provést na přijatém návrhu úpravy, je autor povinen provést je bezplatně ve spolupráci s určenou mincovnou a za tím účelem se na vyzvání do mincovny dostavit. Věcné náklady spojené s cestou autora do mincovny budou hrazeny Českou národní bankou zvlášť po předložení příslušných dokladů. Jestliže by autor návrhu vybraného

k realizaci nemohl provést či dokončit z jakéhokoliv důvodu definitivní úpravy ve stanovené době, má Česká národní banka právo nechat úpravy provést jiným výtvarníkem nebo zadat k realizaci jiný návrh.

Po realizaci návrhu obdrží autor dva kusy mincí ve špičkové kvalitě.

Pokud nebude mince realizována vůbec, obdrží výtvarník, který v soutěži získal I. cenu, k této ceně částku 20 000 Kč. Pokud bude realizován jiný návrh než ten, kterému byla udělena I. cena, dostane autor návrhu, který získal první cenu, částku 20 000 Kč.

- 9) Autorské právo k oceněným návrhům zůstává nedotčeno. Návrhy splňující soutěžní podmínky, které v soutěži obdržely ceny nebo byly odměněny částkou vyšší než 10 000 Kč, se stávají vlastnictvím České národní banky.

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

Sekce peněžní a platebního styku

Ing. Jana Báčová, CIA
ředitelka sekce

JUDr. Jaroslav Moravec
předseda komise

Vznik československých legií

Název československé legie začal být používán po první světové válce jako souhrnné označení jednotek zahraničního vojenského odboje za první světové války tvořených z Čechů a Slováků, kteří žili v zahraničí nebo přeběhli v průběhu války na druhou stranu fronty. Podle místa působení jsou rozdělovány na legie působící v Rusku, Francii a Itálii. Celkem v československých legiích bojovalo asi 150 000 mužů.

První dobrovolnickou jednotkou, která se stala základem československých legií v Rusku, byla tzv. Česká Družina, která vznikla již 12. srpna 1914 z českých krajanů žijících v Rusku. Jádro České Družiny tvořilo 720 tzv. Starodružiníků, mezi kterými byli i budoucí velitelé Josef Švec, Jan Syrový či Stanislav Čeček. Česká družina nikdy nebojovala jako celek, její části byly většinou využívány k výzvědné a průzkumné činnosti jako součást 3. ruské carské armády. Od jara roku 1915 byl v Oděse zformován dobrovolnický Srbský sbor, jehož členové byli zařazeni do srbské divize, která se v srpnu 1916 zúčastnila bojů v Dobrudži. Divize podstoupila útrpné ústupové boje a její zbytky se stáhly do Ruska. Část československých příslušníků přešla do 1. československé střelecké brigády, ostatní se společně se srbskou divizí účastnili roku 1917 bojů na solunské frontě. Odtud byli na základě pokynu Československé národní rady v Paříži přesunuti do Francie a Itálie.

Nejvýznamněji se československé legie v Rusku zapsaly účastí při bitvě u Zborova 2. července 1917, kdy československá brigáda prolomila tři rakouské obranné linie a získala asi 1 500 rakouských zajatců. Po bitvě u Zborova také zásluhou Tomáše Garrigua Masaryka zrušila ruská vláda omezení při vytváření československých jednotek a postupně vznikly další jednotky, které vytvořily československý sbor v Rusku. Na konci roku 1917 bylo v Rusku 38 500 členů legií a dalších 60 000 tisíc bylo v zajateckých táborech ve spolcích, které Masaryk organizoval jako rezervu legií. Po uzavření brest-litevského míru mezi Německem a Ruskem v březnu 1918 opustily československé jednotky Ukrajinu a měly se přepravit přes Archangelsk a Murmansk do Francie. Odtud však po čtyřměsíčním čekání odpluly jen dva transporty, jelikož přístavy zamrzly a chyběly lodě pro přepravu. Na základě iniciativy Tomáše Garrigua Masaryka byl tedy změněn plán odsunu a 26. března 1918 byla uzavřena Penzenská dohoda mezi bolševiky a Československou národní radou, která zaručovala legiím zásobování, průjezd Sibiří do Vladivostoku a odtud transport do Francie. Výměnou za to legionáři souhlasili s předáním všech těžkých zbraní a většiny kulometů a pušek. Bolševická vláda ovšem odsun ztěžovala neustálými kontrolami, požadavky na odevzdání dalších zbraní a snahou získat československý sbor do Rudé armády. Začátkem května 1918 se situace ještě zhoršila – bolševická vláda rozhodla, že Legie, které ještě nebyly ve Vladivostoku, z Ruska neodjedou a budou silou rozpuštěny a vojáci začleněni do Rudé armády. V květnu 1918 došlo i k boji s Rudými gardami v Čeljabinsku a následně začaly boje o přechod československých vojsk přes Sibiř. Evakuace našich vojsk do vlasti tak započala z Vladivostoku až v září 1919 a pokračovala až do září 1920.

Ve Francii vytvořila základ legií Rota Nazdar, která vznikla v rámci cizinecké legie 23. srpna 1914. Rota byla zařazena do C praporu 2. pochodového pluku Cizinecké legie a účastnila se vítězné bitvy u Arrasu 9. května 1915. Po ztrátách za druhého útoku u Arrasu byl prapor C rozpuštěn a Rota Nazdar přestala existovat. Zbývající čeští vojáci byli pak roztroušeni do různých jednotek pluků Cizinecké legie.

Dekretem z 19. prosince 1917 povolila francouzská vláda organizaci autonomní československé armády. Z dobrovolníků přepravených z Ruska, Rumunska, USA, Itálie, z Cizinecké legie a ze zajatců ze Srbska vznikl v lednu 1918 21. československý střelecký pluk. Z vyčleněných jednotek 21. pluku dále vznikl 22. československý střelecký pluk. Zařadil se do vzniklé Československé brigády ve Francii a zúčastnil se spolu s francouzskou

134. pěší divizí bojů v oblasti Vouziers. 29. června 1918 francouzská vláda jako první uznala právo Čechů a Slováků na ustanovení samostatného státu. Oba pluky pak 30. června 1918 složily slavnostní přísahu a převzaly prapor. Do nově vzniklého Československa se legionáři z Francie vrátili na jaře 1919.

V Itálii vznikaly československé legie až v průběhu roku 1917, kdy byl ustanoven Československý dobrovolnický sbor. Itálie se dlouho vzniku legií bránila, jelikož Čechoslováci byli vnímáni jako součást Rakousko - Uherska, tedy italského protivníka. Navíc uznáním práva na sebeurčení Čechoslováků by Itálie de facto uznala stejné práva i Jihoslovanům a právě o část jihoslovanského území se chtěla po vítězství Dohody rozšířit. Na jaře roku 1918 došlo díky snaze Milana Rastislava Štefánika k vytvoření Československá divize. Do československých jednotek bylo zařazeno asi 20 000 vojáků, po podepsání příměří byly ze zajatců vytvořeny další prapory o počtu asi 60 000 vojáků. Českoslovenští legionáři v Itálii na sebe výrazně upozornili především v bitvě za udržení kóty Doss Alto v září 1918, ale bojovali i v dalších rozhodujících bitvách, zejména v rámci bojů na řece Piavě.

Po návratu z války se legionáři aktivně zapojovali i do dění v Československu, především účastí na zajištění sporných území. Na severu země se jednalo o okupaci Těšínska a na východě o dobytí Slovenska obsazeného Maďarskou armádou.

V československých legiích působila řada osobností, které se později významně zapsaly do politického života nově vznikající republiky, jako byl Tomáš Garrigue Masaryk či Milan Rastislav Štefánik. Kromě toho v nich bojovaly i slavné osobnosti kulturního života, např. ve Francii malíř František Kupka, v Rusku Jaroslav Hašek či herec Zdeněk Štěpánek. Svěbytnou součástí české literatury je i tvorba autorů, kteří psali téměř výhradně o tématu legií, a proto je tato literatura nazývána legionářskou. Jejimi typickými představiteli byl například František Langer, Rudolf Medek či Josef Kopta.

Obrázky:

1. Znak československých legií používaný v náborových střediscích
2. Legionářská přilba vzor 15 „Adrian“
3. Vojáci 2 roty 1. čs. střeleckého pluku, vpravo praporčík Vašátko
4. Rota Nazdar na obraze Jaroslava Riedla
5. Praporečník československých legií ve Francii na obraze Františka Antonína Jelínka
6. Praporečník České družiny Jaroslav Heyduk
7. Rotní praporek 3. československého pluku

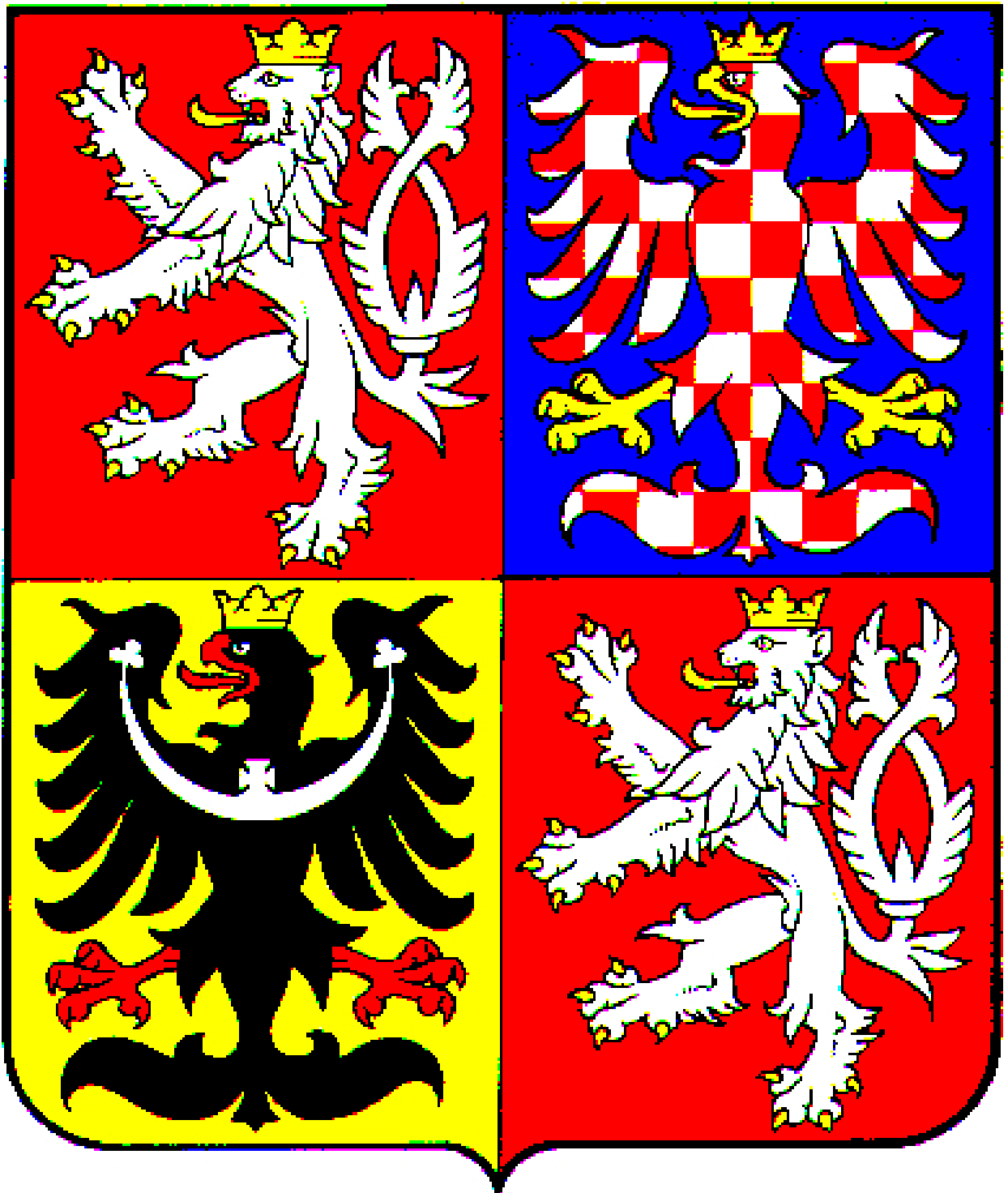
Obrázky byly použity z publikace Zborov 1917-2007 vydané Ministerstvem obrany v roce 2008 a z publikace Francie a Československo 1914-1945 vydané Ministerstvem obrany v roce 2011

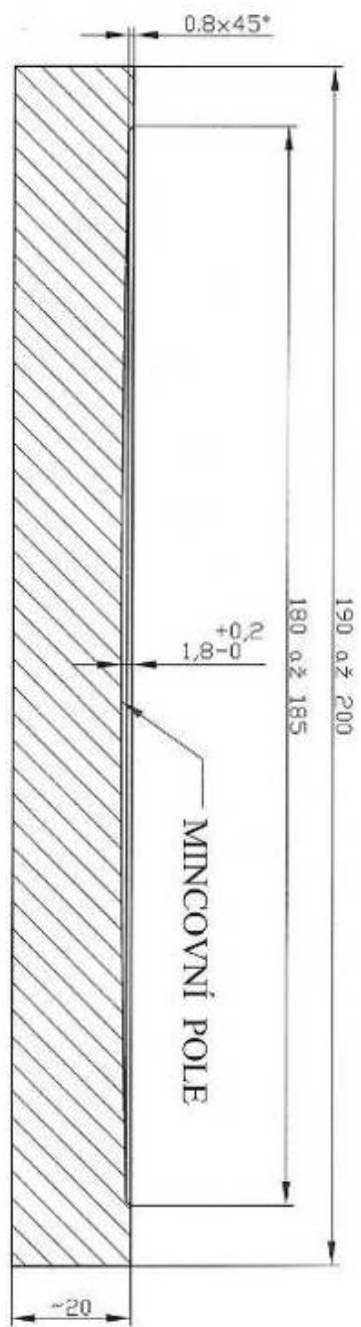

Emisní plán pamětních mincí v letech 2011-2015

Stříbrné 200 Kč mince

2011	Zahájení výuky na pražské konzervatoři	březen
	První dálkový let Jana Kašpara	duben
	* Jiří Melantrich z Aventina	červen
	+ Petr Vok z Rožmberka	říjen
2012	+ Rudolf II.	leden
	Založení Sokola	únor
	Založení Junáka	duben
	* Kamil Lhoták	červen
	Otevření Obecního domu v Praze	listopad
2013	20 let ČNB a české měny	únor
	* Aloys Klar	duben
	Založení kláštera Zlatá koruna	červen
	* Josef Bican	září
	* Otto Wichterle	říjen
2014	* Bohumil Hrabal	březen
	* Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic	červen
	Založení československých legií	srpen
	* Tomáš Baťa ml.	září
	17. listopadu 1989	listopad
2015	Bedřich Hrozný rozluštil chetitštinu	březen
	Josef Božek předvedl parovůz	červen
	* Jan Perner	září
	založení Českých Budějovic jako královského města a počátek vaření piva v Českých Budějovicích	září

Stříbrné 500 Kč mince

2011	Karel Jaromír Erben	listopad
2012	Jiří Trnka	únor
2013	Beno Blachut	červen
2014	Jiří Kolář	září
2015	Václav Thám	říjen

Zlaté mince 5000 Kč – Mosty České republiky

2011	Gotický most v Písku	duben/květen
	Renesanční most ve Stříbře	září/říjen
2012	Barokní most v Náměšti nad Oslavou	duben/květen
	Negrelliho viadukt v Praze	září/říjen
2013	Most v Lenoře	duben/květen
	Most v Žampachu	září/říjen
2014	Jizerský viadukt na trati Tanvald-Harrachov	duben/květen
	Most v Karviné-Darkově	září/říjen
2015	Žďákovský most	duben/květen
	Mariánský most v Ústí nad Labem	září/říjen

Zlaté mince 10 000 Kč

2012	Zlatá bula sicilská	září
2013	Konstantin a Metoděj	červenec
2015	Jan Hus	červen